

POLOWANIE NA GÓRY - EKSPEDYCJA NA DACH ŚWIATA

SCENARIUSZ ZABAWY

URZĄDZENIE

GLOBUS

● CEL ZABAWY

Trening uważności dłoni, integracja sensoryczna oraz nauka kojarzenia bodźców dotykowych z realnymi pasmami górskimi na Ziemi (Himalaje, Andy, Alpy).

👤 GRUPA WIEKOWA

6-12 lat

● CZAS TRWANIA

ok. 45 min

📍 MIEJSCE

Naukowy plac zabaw (przy stanowisku z globusem) lub kącik geograficzny w sali.

WPROWADZENIE

▲ NARRACJA DLA DZIECI

„Uwaga, członkowie ekspedycji! Zostawiamy dziś w bazie nasze kompasy i mapy. Naszym jedynym sprzętem wspinaczkowym będą... wasze palce! Nasz globus nie jest płaskim obrazkiem – to prawdziwy, trójwymiarowy model Ziemi, na którym góry i doliny można poczuć. Waszym zadaniem będzie zdobycie najwyższych szczytów świata w całkowitych ciemnościach, polegając wyłącznie na zmyśle dotyku. Będziemy polować na wyrzuszenia i szukać najwyższych pasm górskich. Czas założyć opaski na oczy – zaczynamy wspinaczkę!”

▲ PRZYGOTOWANIE STANOWISKA

- ☐ **Wypukły globus:** Stabilnie ustawiony, obracający się bez oporu, wyczyszczony.
- ☐ **Sprzęt wspinacza:** Opaski na oczy dla każdego uczestnika (lub kilka do podawania sobie w grupie).
- ☐ **Bezpieczna strefa:** Dużo miejsca wokół globusa, by dzieci mogły swobodnie się wokół niego poruszać.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

1

EKSPERYMENT ·

ŚLEPY ALPINISTA (POLOWANIE NA GÓRY)

15 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Globus,
- ☐ opaski na oczy.

INSTRUKCJA

1. Dziecko zakłada opaskę na oczy. Nauczyciel wprawia globus w delikatny ruch.
2. Dziecko zatrzymuje globus obiema dłońmi i delikatnie wędruje palcami po powierzchni, szukając największych "wybruszeń" (chropowatości).
3. Gdy znajdzie najwyższe pasmo, zatrzymuje na nim palec i otwiera oczy, by sprawdzić, co to za góry (czy to Himalaje, Alpy, czy Kordyliery).

CEL EDUKACYJNY

Ćwiczenie uważności dłoni i kojarzenie tego, co czujemy, z konkretnymi miejscami na mapie fizycznej świata.

2

EKSPERYMENT ·

ŚLADAMI KONDORA (NAJDŁUŻSZY ŁAŃCUCH)

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Globus
- ☐ Opaska

INSTRUKCJA

1. Zadanie polega na wytropieniu Andów (najdłuższego łańcucha górskiego na świecie).
2. Dziecko z zasłoniętymi oczami musi znaleźć początek Andów na samym dole Ameryki Południowej.
3. Nie odrywając palca, musi "przejechać" po całym chropowatym grzbiecie aż do Ameryki Północnej (przechodząc w Kordyliery). Jeśli palec "spadnie" na płaski ocean – zaczyna od nowa!

CEL EDUKACYJNY

Kształtowanie precyzji ruchów dłoni oraz wyobraźni o długości i ciągłości pasm górskich.

3

EKSPERYMENT ·

YETI PODPOWIADA DROGĘ

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Globus
- ☐ Mała figurka (np. statku)

INSTRUKCJA

1. Jedno dziecko (Alpinista) ma zawiązane oczy i kładzie palec na płaskim oceanie.
2. Drugie dziecko (Yeti) ma otwarte oczy i używając tylko komend kierunkowych (góra, dół, lewo, prawo – lub kierunków świata: N, S, W, E), musi doprowadzić palec Alpinisty do najwyższych gór – Himalajów.
3. Gdy Alpinista poczuje pod palcem góry, krzyczy: "Szczyt zdobyty!".

CEL EDUKACYJNY

Doskonalenie komunikacji w zespole oraz utrwalenie kierunków geograficznych.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

4

EKSPERYMENT

DOLINA KONTRA SZCZYT

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Globus

INSTRUKCJA

1. Dzieci pracują bez opasek. Ich zadaniem jest znalezienie maksymalnego kontrastu.
2. Jednym palcem dotykają Himalajów (najwyższe wybrzuszenie), a drugim szukają w pobliżu najbardziej płaskiego, wgłębionego lądu (np. nizin w Azji lub koryta wielkiej rzeki).
3. Porównują dotykiem różnicę między niziną a górami, ucząc się, że wielkie góry często sąsiadują z wielkimi obniżeniami terenu.

CEL EDUKACYJNY

Sensoryczne zrozumienie różnic wysokości i rzeźby terenu (topografii).

5

EKSPERYMENT

WULKANICZNY MASAŻ (PIERŚCIEŃ OGNIĄ)

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Globus

Małe, czerwone naklejki

INSTRUKCJA

1. Wiele wysokich gór to tak naprawdę wulkany (np. w Andach i Kordylierach).
2. Dzieci mają za zadanie „wytropić” dotykiem pasma górskie otaczające Ocean Spokojny (tzw. Pacyficzny Pierścień Ognia).
3. Gdy wyczują góry na wybrzeżach Azji i Ameryk, delikatnie opukują je palcami (jak wibrujące trzęsienie ziemi) i przyklejają czerwoną naklejkę symbolizującą wulkan.

CEL EDUKACYJNY

Zapoznanie z pojęciem zjawisk wulkanicznych i sejsmicznych w rejonach gór fałdowych.

6

EKSPERYMENT

GÓRSKA WAGA SZALOWA

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

Globus

Opaski na oczy

INSTRUKCJA

1. Dziecko z zamkniętymi oczami kładzie lewą dłoń na Alpach w Europie, a prawą dłoń na Himalajach w Azji.
2. Używając wyłącznie opuszków palców, musi ocenić jak "waga szalowa", które pasmo górskie wydaje mu się większe, bardziej rozległe i wyższe.
3. Następnie sprawdza, czy jego dotykowe przeczucia zgadzają się z rzeczywistością po otwarciu oczu.

CEL EDUKACYJNY

Trening pamięci sensorycznej i umiejętności porównywania wielkości obiektów za pomocą dotyku.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJA

PYTANIA DLA DZIECI

- Które pasmo górskie było najłatwiejsze do znalezienia za pomocą samego dotyku i dlaczego?
- Jak myślicie, czy łatwiej zgubić się na płaskiej pustyni, czy w chropowatych, wysokich górach, które czuliście pod palcami?
- Kiedy kolega (Yeti) prowadził Twój palec w kierunku Himalajów, ufałeś mu, czy bałeś się, że trafisz w środek oceanu?
- Gdybyś mógł powiększyć jeden ze szczytów na tym globusie jeszcze bardziej, który by to był?

PODKREŚLENIE WARTOŚCI

- ✦ **Mindfulness (Uważność):** Koncentracja na jednym, konkretnym zmyśle (dotyku) wycisza dzieci i uczy je głębokiego skupienia na "tu i teraz".
- ✦ **Kształtowanie wyobraźni przestrzennej:** Przejście od płaskiej mapy w książce do fizycznego odczuwania rzeźby terenu całkowicie zmienia rozumienie geografii.
- ✦ **Integracja zmysłowa:** Połączenie informacji dotykowych z wizualnymi mocniej i trwalej zapisuje wiedzę w mózgu.
- ✦ **Budowanie zaufania:** Zadania w parach (Yeti) wymagają oddania kontroli koledze, co wzmacnia więzi w grupie.
- ✦ **Przełamywanie barier:** Dowód na to, że świat można "zobaczyć" i badać również nie używając oczu.

POTRZEBNE AKCESORIA I DODATKI

- **Urządzenie bazowe:** Globus.
- **Opaski** na oczy (chusty).
- **Ewentualne znaczniki:** Bezpieczne, łatwo usuwalne naklejki biurowe (tzw. kropki), aby zaznaczać odkryte wulkany lub szczyty.

COŚ CIEKAWEGO Ukryty gigant pod wodą!

Wszyscy szukają na globusie Himalajów, bo Mount Everest to najwyższy szczyt na lądzie. Ale czy wiecie, że na Ziemi istnieje góra, która jest od niego wyższa? To wulkan Mauna Kea na Hawajach! Dlaczego więc na naszym globusie Hawaje to tylko małe wypukłości na gładkim Oceanie Spokojnym? Ponieważ większość tej gigantycznej góry (aż 6 tysięcy metrów!) jest ukryta pod wodą. Gdy dotykacie Hawajów na globusie, tak naprawdę głaszczecie tylko sam czubek najwyższej góry świata, której reszta chowa się w oceanie!